

Gespreksverslag Danny de Vries (verkenner)

Met: CDA

Mirjam Sterk en Chris Westerlaken

22 maart 2023

Verder aanwezig: Ruud Poort (griffie), Berbel Ferwerda (griffie, verslag)

Bijlage: Inbreng CDA in verkenningsfase coalitievorming

Algemeen

- Bij het duidingsdebat heeft het CDA benoemd dat er één partij is, de BBB, die van niets naar groot is gegaan. Er is een klein verschil in aantal stemmen tussen GroenLinks en de BBB. De gevestigde partijen hebben vrijwel allemaal verloren. Volt, PvdD, SGP en JA21 zijn de enige fracties die zetels gewonnen hebben.
- De uitslag laat zien dat er in de provincie Utrecht een grote groep inwoners die het gevoel heeft dat de provincie er niet voor hen is. CDA ziet in de uitslag de tegenstelling tussen stad-platteland terug. Maar het resultaat van de verkiezingen laat ook zien dat de BBB ook in steden als Nieuwegein heeft gewonnen. Het gaat daarmee breder over het vraagstuk van de burger die de overheid als een tegenover in plaats van iemand die naast hen staat ervaart. CDA is van mening dat de provincie voor een uitdaging staat om de verbinding te leggen.
- CDA ziet in de provincie twee polen: stedelijk lectoraat en kiezers in kleinere plaatsen en bepaalde stadswijken.
- De taak van de provincie is om verbinding te maken; je kan een college niet gaan bouwen aan één kant van de kloof. Je bent er voor alle inwoners.
- Rijksbeleid loopt vaak vast in de uitvoering. CDA vindt het belangrijk dat dat thema wordt meegenomen. Mensen moeten snappen wat de overheid doet; mensen moeten het gevoel hebben dat ze een keuze kunnen maken.
- Het is verstandig dat BBB samenwerking met GroenLinks onderzoekt. Het CDA is een middenpartij en heeft in die positie de afgelopen jaren goed gefunctioneerd. CDA ziet mogelijkheden in een samenwerking met BBB.

Reactie op stellingen

- De uitslag van deze verkiezingen is een signaal dat je niet kan negeren: EENS

- De Utrechtse samenleving heeft met deze uitslag op de rem getrapt:
Voor een deel wel. De BBB heeft gewonnen. De coalitie heeft echter ook maar 4 zetels verloren. Het beleid van dit college is niet hard af gerveerd. Er lijkt bij de kiezer eerder weerzin tegen de landelijke gevestigde politiek vanwege de toeslagenaffaire, Groningen etc.

- De BBB en GL zijn verplicht op basis van de uitslag verplicht om er met elkaar uit te komen:
In ieder geval moet dit onderzocht worden.

- De overheid is er voor de burgers en niet andersom: EENS

- De kloof tussen stad en platteland is niet te overbruggen: ONEENS
Die is wel te overbruggen. De uitslag legt niet alleen de kloof stad-platteland bloot. Het is ook de kloof tussen de burgers en de overheid die zij ervaren als een tegenover..
Veel nadelen komen in het platteland terecht. Denk aan windmolens of een bus die niet of weinig rijdt.

- Om de problemen in de provincie goed aan te kunnen pakken, doet partijpolitiek er niet meer toe:
Het belang van de kiezer staat voorop. Dat belang vertegenwoordig je als politieke partij zo goed mogelijk. Maar in onze democratie sluit je altijd compromissen. Dat is dan partijoverstijgend en nodig om te kunnen besturen. Soms moet je daarbij een beetje inschikken. CDA noemt dat 'meestribbelen'. Zij heeft in de afgelopen periode best zo nu en dan moeten 'meestribbelen'.

Inhoud

1. De belangrijkste opgaven voor de Provincie Utrecht zijn volgens CDA:
 - leefbaarheid landelijk gebied
 - woningbouwopgave
 - energietransitie

2. Waar kan het CDA mee thuiskomen?
 - Het verbeteren van de leefbaarheid in dorpen & kernen. Om zo het verschil tussen stad-platteland kleiner te maken. Het CDA denkt aan zgn. wijken/dorpendeals waarbij gemeenten en bewoners zelf initiatieven kunnen indienen.
 - Wonen: voldoende sociale huur en middenklasse woningen en ook buiten de 'rode contour' moet gebouwd kunnen worden.
 - Verkeersveiligheid en een goed Openbaar Vervoer. Gevaarlijke knooppunten moeten aangepakt worden.

3. Op welke punten moet het beleid zeker bijgesteld worden?

Het CDA heeft in toenemende mate moeite met de manier waarop er door de provincie de afgelopen jaren met windenergie is omgegaan. Dat zit niet in de noodzaak van duurzame energie, maar in de manier waarin rekening wordt gehouden met draagvlak bij gemeentes, die zelf een bod hebben neergelegd. Daar worstelt het CDA mee. Tijdens de gesprekken in de campagne sprak zij veel inwoners die het gevoel hebben dat het over hen is gegaan en niet in samenspraak met hen. Dat wil ze graag anders doen.

4. Op welke punten moet het huidige beleid gecontinueerd worden?

De provincie is nog niet af. Er ligt bijvoorbeeld een prachtige landbouwvisie, maar die moet nog verder worden uitgewerkt. Denk ook aan Kaderrichtlijn Water en Duurzame mobiliteit.

Relatie en bestuursstijl

- Open en benaderbaar en transparant.

Collegesamenstelling

- Eerst moeten de BBB en GroenLinks met elkaar om tafel. Dan volgen de midden partijen.
- Het CDA heeft in de huidige coalitie (met GroenLinks, PvdA, CU en D66) op zich prettig samengewerkt. Maar gaat erom waar je de doelen van het CDA het beste kunt uitvoeren. Dat moeten blijken.
- Een coalitie over links lijkt CDA ingewikkeld. Het is belangrijk dat de uitkomst van de verkiezingen daarin voldoende wordt gehonoreerd. Zij ziet zich niet in een coalitie met PvdD vanwege de programmatische verschillen.
- Het CDA ziet geen samenwerking met FvD vanwege hun ondemocratische grondbeginselen. En niet met de PVV vanwege een eerdere slechte ervaring in de samenwerking met hen.
- Aan het geluid dat de BBB vertegenwoordigt moet uiting worden gegeven. Die stem is belangrijk. Daar moet rekening mee worden gehouden. Eventueel kan de coalitie ook zonder BBB, maar alleen in het uiterste geval, als samenwerking onmogelijk mocht blijken en de provincie bestuurd moet worden.
- Voorkeur heeft een meerderheidscoalitie.

Soort akkoord

- Het CDA denkt aan een collegeprogramma op hoofdlijnen dat ook ruimte biedt aan de Staten. Het college moet ook goed luisteren naar de oppositie.

Participatie

- Participatie is een belangrijk middel.
- Burgerberaad is een goed instrument.

- . Het CDA is niet per sé voor een referendum. Het is vaak geen ja-nee keuze.

Bijlage

1. Huizen bouwen.

Wij zorgen dat bij iedere stad en elk dorp betaalbare, duurzame huizen worden gebouwd.

2. Investeren in lokale leefbaarheid.

We versterken de lokale samenleving. We investeren in leefbaarheid: verenigingen, sport, cultuur en recreatie. Met dorpendeals houden we heel Utrecht vitaal.

3. Landbouw én natuur.

We kiezen niet voor landbouw of natuur, maar voor beide. Samen met de boeren werken aan toekomstbestendige boerenfamiliebedrijven. We werken met natuurorganisaties en landschapsbeheerders aan gezonde natuur en meer bomen in onze provincie.

4. Draagkrachtige en daadkrachtige energietransitie.

Wij geven de energietransitie daadkrachtig vorm. Alle vormen van opwek- en besparing worden benut in de komende jaren. Daardoor hebben we na 2030 geen nieuwe plannen voor zonnepanelen en windturbines in onze provincie meer nodig.

5. Snel en veilig op reis.

Betaalbaar OV bereikt stad en dorpen. Regionale verkeersknelpunten lossen we op. We investeren in goede fietsverbindingen en veilige schoolroutes.